

— Ти, слушай, мадамъ, на вересия свѣщи не зимай да гледашъ на хората есапитѣ — рѣкълъ поета, и продължилъ да работи надъ госбата, по примѣрътъ на всички.

Срѣбското кречетало не мльквало.

Като дало за петь пари качамакъ, то смѣтало, че има право за петь гроша глупости да надрѣнка. Продължила Ната своята пѣсень и съ апломбъ завѣрила: „ти нѣма да стѣшишъ вече у онай...“

— Млѣкъ, срѣбска хрѣтко! изкрѣщялъ Ботйовъ, и сложилъ гювеча съ качамакътъ върху рошавата глава на срѣбското клепало.

Повече поетътъ не стѣшилъ въ кѫщата на Кара-велова, настена отъ прага до тавана съ подозрѣния, съ клюки и съ сѣрбоманство . . .

Формалното начало за политическата крамола между двамата писатели било турено. Женската подлость, която е по-силна отъ тая на мжжътъ, защото е свързана съ голѣми подозрѣния, заработила, за да прикрие сѫщността на една борба между двама прѣдставители на революцията, както и мотивитѣ на Ботйовото рѣшеніе — да запуши куминъ.

III.

Рѣшението на поета да се посвие на едно място, за да заработи по-усилено надъ себе си и надъ бѣлгарската литература, датува отколѣ. Омрѣзнала му нему мизерията, пакъ намислилъ той да създаде и нѣкое по-крупно дѣло въ своя животъ. Замислилъ много работи, вдалъ се въ своята душа и въ окрѣжащия го миръ, и видѣлъ, че покрай дѣлото на революцията, ще трѣбва да се оставятъ нерѣжкотворни документи за нашето минало, за социалното положение на роба. Отъ тая епоха поетътъ замислилъ едно грамадно произведение, което щѣло да бѫде нѣщо като енциклопедия на неговото врѣме, и въ художественни образи щѣло